

Rétegek

Wilhelm Laura

46°N 20°E

81

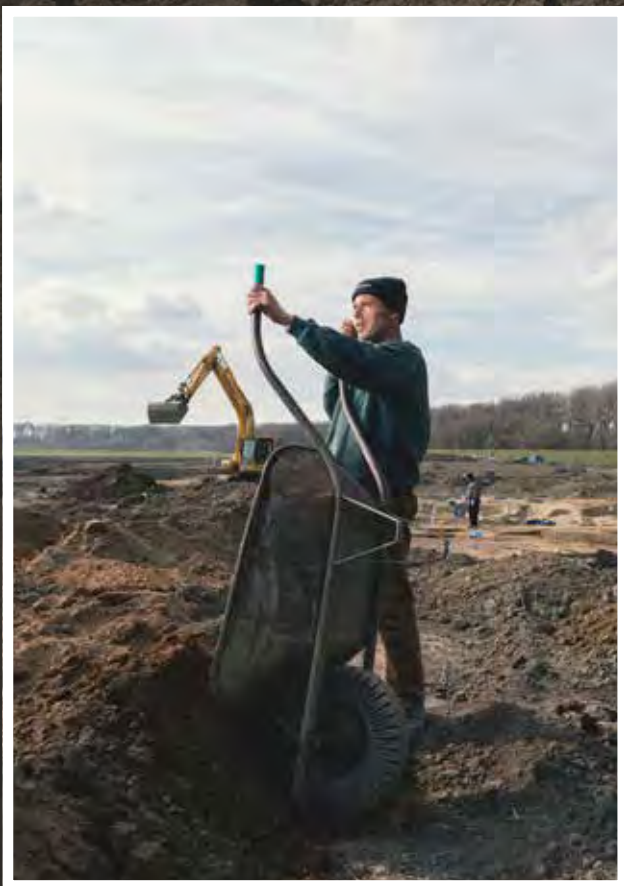
Megesik, hogy az emberek fejében a régész olyan, mint az *Indiana Jones*-filmekben a kalandor kincskereső. Nekem viszont már gyermekkorom óta az életem része volt a régészet, hiszen édesapám, Wilhelm Gábor régész, a kecskeméti Katona József Múzeum régészeti osztályvezetője, így jóval pontosabb képem volt egy-egy ásatásról, mint azoknak, akik értesülve arról, hogy mivel foglalkozik ő, olyan kérdéseket tettek fel nekem, mint: „Akkor apukád dinócsontokat talál vagy múmiákat?”

Immár felcseperedve fotográfus lettem, de az engem körülvevő embereknek többnyire még mindig nincs elképzelése, hogy pontosan miképp is zajlik egy ásatás. Ezért született meg a fejemben egy olyan fotós projekt ötlete, mely egy ásatás hét-köznapjait mutatná be. Azt akartam megragadni, hogy milyenek a sztereotípiákon túli mozzanatok egy ásatás során, de célom volt az is, hogy átlépjek a téma túl direkt, nyers megközelítésén, néhol egy kis játékossággal vagy akár humorral vegyítve. Képeimen fontos szempont volt a természet közelségének és az ember időtlenségének megragadása is, s hogy a több száz vagy több ezer éves múltunkkal miképp állíthatjuk párhuzamba a mai világunkat.

Fél éven át jártam ki az édesapám irányításával a Tisza menti, Kis-ér partján zajlott feltárássra, hogy magam dokumentálhassam az ott zajló munkálakat. Havonta pár napot töltöttem a terepen. A fotósorozatomban egy olyan oldalról szerettem volna megmutatni az ásatást, ahogy sokan még nem látták. Az ott dolgozó emberekre és az őket körülvevő környezetre fókuszáltam, néha egészen szélsőséges időjárási körülmények között, ugyanakkor egy kiemelkedően szép helyszínen, a tiszauji kis-ér-parti feltáráson, a Tisza közvetlen közelében, ahol a kecskeméti múzeum régészei egy, a 10. és 16. század között lakott falu, Ság maradványainak feltárását végezték.

Érdekes volt számomra is felvenni az ott zajló munkálatok ütemét. Reggel nagyon korán indult a nap, szinte a napkeltével érkeztünk a terepre. Aztán 8 óra körül mindenki fogta az eszközeit a konténerből, és besétáltunk a feltárandó objektumokhoz. Bár voltak napok, mikor a sár miatt autóval szinte megközelíthetetlen volt a helyszín, akkor persze egy kellemes reggeli séta várt ránk a töltés mentén. Pontban 12-kor jött az ebédidő. Bevonultunk a konténerbe, és mindenki előkapta az asznapra csomagolt elemőzsiáját. Néha még teát is tudtunk főzni, ha épp működött a gázmelegítő. De hideg kávé mindig lapult a termoszban! Ha már jó idő volt, akkor a srácok sokszor jó hangulatban a gödrök szélén piknikeztek. S szinte minden napra jutott valami izgalom. Volt, hogy az eső elől szaladtunk a konténerbe, volt, hogy egy óriási tehéncorda vonult el mellettünk. Szakadt a hó, aztán kirügyeztek a fák, de az ásatás haladt, így a feltárt gödrök hamarosan ellepték az egész területet.

A munkám során sokat beszélgettem az ásatáson dolgozókkal, hogy közelebb kerüljek hozzájuk, és se én, se ők ne fesszenek fotózás közben. Eleinte bennem is sok gátlás volt, és néha nehezen kezdtem neki a napnak, hiszen nem akartam senkit sem zavarni a munkája közben. Aztán gyorsan megszokták, hogy fotózom őket, összebarátkoztunk, és benne voltak a közös alkotásban. Sokszor egyenesen már ők kérték, hogy csináljak róluk ilyen meg olyan képeket. Készültek pillanatképek és részben általam megrendezett jelenetek is.

Noha a projekt véget ért, én magam rengeteget profitáltam belőle emberileg és fotószakmai szempontból is. S végül ez lett az első dokumentarista projektem, amivel az egyetemi felvételit is megcéloztam, mentorom, Szabó R. János fotográfus segítségével.

A képek a VTT – Hullámtér rendezése a Közép-Tiszán megnevezésű beruházáshoz kapcsolódó megelőző feltáráson készültek. Lelőhelynév: Tiszaug, Kis-ér-part (Ság falu), 10–16. század.

